

BUTLLETÍ

DE LA

Institució Catalana d'Història Natural

2.ª SÈRIE.

BARCELONA, NOVEMBRE 1922.

VOL. II. — NÚM. 8

SECCIÓ OFICIAL

SESSIÓ CIENTÍFICA DEL 9 DE NOVEMBRE DE 1922

Presidència del Sr. Artur BOFILL I POCH

President.

A les 18'30 amb assistència dels membres AGUILAR-AMAT, BATALLER, BOFILL, I PICHOT, CODINA, MARCET (J.), MAS DE XAXARS, MAS-SUTÍ, SALA (C.), ZARIQUIEY ALVAREZ, qui actua de Secretari el senyor President obre la sessió.

Són admesos els tres membres següents, presentats en la sessió anterior:

En Joan AGUILÓ GARSOT, Apotecari de Cambrils (Tarragona) que es dedica a *Entomologia agrícola*, proposat per els Srs. DARDER, BATALLER i ZARIQUIEY ALVAREZ.

En Francesc GARCÍA DEL CID, doctor en Ciències Naturals, professor de l'Escola Superior d'Agricultura, carrer de Vilamarí, 54, ier. i es dedica a *Zoologia* proposat per Mn. BATALLER, MAS DE XAXARS i ZARIQUIEY ALVAREZ.

El Rnd. P. Bernat NOGUERA, Sch. P. de Balaguer, qui es dedica a *Geologia* i *Prehistòria*, presentat per A. BOFILL, BATALLER i ZARIQUIEY ALVAREZ.

El Sr. Secretari dona compte del següents oficis:

De la convocatòria per l'Assemblea Universitària pera tractar de l'Autonomia Universitària quina tingué lloc el 27. X. sollicitant l'adhesió de la INSTITUCIÓ, que queda aprovada, trametent-los àdhuc el testimoni de la nostra simpatia per tan justa campanya.

De l'ofici del *Centre Excursionista de Catalunya*, notificant-nos llur Sessió Inaugural en el dia 28.X. a quina assistí en delegació nostre membre Dr. M. FAURA I SANS.

De la Sessió pública inaugural de l'any acadèmic de 1922-23 de la *Real Academia de Ciencias y Artes de Barcelona*, verificada el dia 24-X. on portà nostra representació el membre Rev. P. Joaquim M.ª de BARNOLA, S. J.

El Sr. Bibliotecari presenta un nombrós lot de publicacions rebudes del *Field Museum of Natural History*, de Chicago, referents a *Report, Botanical, Geological i Zoological Series* obtingudes per canvi.

El Sr. CODINA innova la seva visita a alguns dels nostres naturalistes, en sa darrera estada, en la diada dels difunts.

COMUNICACIONS VERBALS:

Steropus (Pterostichus) catalonicus K. Dan. (COL. CARABIDAE). — El Sr. MAS DE XAXARS dóna compte de la retrobada afortunada d'aquest rar coleòpter, fent avinent que, segons consta en la descripció, aquesta interessant espècie fou descrita sobre un sol exemplar mascle trobat pel Prof. G. STROBL al Montseny prop de S. Celeni, en el viatge que per la primavera de 1904 féu aquest senyor per Espanya.

Des d'aquesta data no té notícia de que hagués sigut reprès aquest carabid fins a l'estiu de 1914 en què el Dr. R. ZARIQUIEY ALVAREZ. va trobar-ne alguns exemplars a Sta. Fé. Ell àduhc en va trobar contats exemplars en les fagedes que envolten l'ermita pel setembre de 1917, i quins exemplars fa circular entre els presents. Malauradament fins fa poc no ha pogut tenir la certesa de que l'*Steropus* trobat a Sta. Fé fos efectivament el *catalonicus*, faltats a Barcelona del "Münchener Koleopterologische Zeitschrift" on aparegué la descripció en 1906, pàg. 172. Recentment mercès a les relacions personals del membre Sr. CODINA amb el Dr. W. HORN, director de l'Institut alemany d'Entomologia de Berlín-Dahlem, ha pogut estudiar una còpia d'aquesta descripció i així sapiguer i constatar la localitat d'aquesta força interessant espècie catalana.

Nova Lycaena (LEP. LYCAENIDAE) per la fauna espanyola. — El membre Sr. I. de SAGARRA tramet una comunicació assabentant que entre els lepidòpters recollectats enguany a la Vall d'Aran (Salardú, camí del Port de la Bonaigua i camí de Viella) pel recollector del Museu de Ciències Naturals de Barcelona, en S. NOVELLES hi han bastants exemplars de la *Lycaena donzelii*, sols coneguda dels Alps i nova, per tant, al Pireneu central català.

Speophilus Kiesenwetteri Reitt. (COL. SILPHIDAE) de **S. Llorenç del Munt (Prov. de Barcelona)**. — El Dr. R. ZARIQUIEY ALVAREZ presenta en un cristallitzador entre moltes un centenar d'exemplars vius d'aquest cavernícol recollit a la Cova de les Animes fa més de quinze dies, esperant obtenir les larves que fins ara no han sigut descrites.

Els mamífers fòssils de Sant Quirze de Terrassa (prov. de Barcelona). — Mn. BATALLER ampliant les dades publicades en el mes de juny (pàg. 97), manifesta haver realitzat alguns treballs sobre els esmentats fòssils que pertanyen: a *Sus* de petita talla, molt més petit que el trobat recentment a la Cerdanya (BUTLLETÍ, Vol. XXI, pàg. 81) també difereix bastant dels exemplars de *Sus major* de Cerdanya descrit per DEPERET i del trobat a Concud que es guarda al Museu Nacional de Ciències Naturals de Madrid; un *ratador* (petit molar trobat per Mn. FAURA): varis restes dentaris de *Listriodon* n. sp. en sentit de E. HERNÁNDEZ-PACHECO, doncs aquest gènere no arriba al miocènic superior; algunes peces dentàries com grans ullals de suïds; la fauna malacològica la té en estudi el Dr. ROYO I GÓMEZ, professor de l'esmentat Museu.

El juràssic de la comarca de Tortosa (prov. de Tarragona). — Comunica també Mn. BATALLER que en una nova exploració que verificà aquest estiu al terme d'Alfara en les estribacions septentrionals del Mont Caro, ha reconegut varis jaciments fossilífers que pertanyen al juràssic superior i que no s'esmenten en llur tesis doctoral (*El Juràssic de la província de Tarragona. Trabajos del Museo Nacional de Ciencias Naturales. Serie geológica, núm. 29*). Com són: Corral de les rases de Maraco, moletes del Port del Pellicer, aviador d'en Caubet; a més ha reconegut el liàssic mitjà i superior en el Port de Alfara (Pauls), cova dels Adells, cova del Bosc, Povet de Perot, font dels Corralets, Feixes de Tomàs el Roig, paratges tots del terme d'Alfara. Ha comprovat les grans dislocacions que han sofert aquests sediments, principalment des de Les Foyes vers Horta i Arnes. Les més interessants troballes són les d'alguns equinits, espongiaris, polípers i ammonits del nivell inferior, ja que els nivells superiors no es coneixen des de fa poc (1919). Manifesta també que la localitat citada en una nota publicada en el Boletín de la R. Soc. Esp. d'Història Natural (1920, pàg. 177), és errònea i en lloc d'ésser Els Clots d'Alfara ha d'ésser Ports d'Alfara, prop de C. Català (terme d'Alfara): aquest jaciment és creia Calovià però per recents estudis del nostre membre Dr. Paul FALLOT, sembla que haurà de col·locar-se en el sequanià encara que difereix bastant del jaciment de Carlades.

De tots els materials aplegats pensa donar-ne una nota monogràfica a nostra INSTITUCIÓ.

El jaciment fossilífer de Tàrrega (prov. de Lleida). — Fa uns dos anys morí a Tàrrega el procurador En Francesc CLUA qui amb molta cura recollia tots els exemplars que abundantment sortien de les pedreres oligocèniques de l'esmentat poble i que servava en llur col·lecció després de preparats o venia als Museus, preferentment estrangers, com més bons pagadors. Degut a la benevolença del nostre membre P. Bernat NOGUERA de les Escoles Pies de Tàrrega, resident avui a Balaguer, poguérem obtenir alguns escollits exemplars que són al Museu Martorell. Els propietaris de les pedreres, en vista de les nombroses visites que es fan als esmentats jaciments, especialment gent de l'estranger, recullen amb interès i amb mires de negoci tots els restes que apareixen, demanant preus fabulosos: últimament han recollit tot un crani de rèptil i algunes tortugues, de les que posseeix un exemplar el membre P. SOLÀ de Terrassa.

Noves localitats d'ortoses catalanes. — Entre els pòrfits que atravessen el granit — segueix el mateix membre manifestant — del turó de Folchs (Badalona) prop d'un petit corriol que va del Canyet fins la riera de Pomar, es troben bastants exemplars de cristalls senzills d'aquest silicat ultra d'alguns de macles de Calsbad en bon estat de conservació.

En la col·lecció MORAGAS recorda haver vist un exemplar de pòrfit idèntic al que presenta les ortoses de Zarzalejo descrites pel Dr. L. F. NAVARRO: la localitat segons l'etiqueta era Samalús.

En la veïna serralada del Tibidabo ha trobat una localitat en un gran dic de pòrfit que talla les llicorelles per sobre el manicomi de Betlem en la mateixa trinxera del tramvia elèctric: els cristalls són petits i senzills havent trobat molt pocs exemplars maclats. El doctor SAN MIGUEL DE LA CÁMARA notà (Boletín R. Soc. Esp. Hist. Natural, año XIX, pàg. 259) trobar-se en totes les pedreres en explotació o que s'han explotat; per si la localitat és nova donem aquestes dades, ja que el conegut jaciment de sobre l'observatori està a mitja hora.

TREBALLS ORIGINALS: Dr. Claudi SALA. *Macrosporium cladosporioides* (Desmaz.) forma *catalonica*. — J. R. BATALLER. Assaig bibliogràfic de la Geologia de Girona. — A. CODINA i J. R. BATALLER. Notes bibliogràfiques.

I no havent-hi més assumptes de que tractar el Sr. President aixeca la sessió a les 19'25.